

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 05659-16/2020-ERU

V Jihlavě dne 23. února 2021

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **Outulný VHS spol. s r.o.**, se sídlem Ocmanická 989, 675 71 Náměšť nad Oslavou, IČ: 014 30 050, zastoupené JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr., advokátem se sídlem Dominikánské náměstí 656/2, 602 00 Brno (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05659-9/2020-ERU ze dne 2. září 2020 (sp. zn. OSR-05659/2020-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2019, kterých se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. března 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Ocmanice, u budovy č. p. 82, zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63, a dále prováděl dne 23. května 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Březník, u budovy č. p. 132, zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25, za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 57 000 Kč a dále povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu věcně příslušný na základě § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti Outulný VHS spol. s r.o., se sídlem Ocmanická 989, 675 71 Náměšť nad Oslavou, IČ: 014 30 050, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05659-9/2020-ERU ze dne 2. září 2020 (sp. zn. OSR-05659/2020-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Kontrola a správní řízení v prvním stupni

Energetický regulační úřad zahájil dne 26. listopadu 2019 u účastníka řízení dvě kontroly ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších

předpisů, vedené pod sp. zn. 11763/2019-ERU a sp. zn. 11764/2019-ERU, jejichž předmětem byla kontrola dodržování povinností vyplývajících z § 68 energetického zákona ve věci poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 v katastrálním území Ocmanice, u budovy č. p. 82 (dále jen „plynárenské zařízení A“), a to při provádění zemních prací zemním strojem dne 11. března 2019, a dále ve věci poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 v katastrálním území Březník, u budovy č. p. 132 (dále jen „plynárenské zařízení B“), a to při provádění zemních prací dne 23. května 2019. O kontrolních zjištěních vyhotovil Energetický regulační úřad dva kontrolní protokoly ze dne 28. dubna 2020, a to č. [REDAKCE] č. j. 11763-11/2019-ERU a č. [REDAKCE] č. j. 11764-9/2019-ERU. Vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokolech o kontrole nepodal účastník řízení námitky.

Příkazem Energetického regulačního úřadu č. j. 05659-3/2020-ERU ze dne 16. června 2020 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterých se dopustil jednáním specifikovaným ve výrokové části tohoto rozhodnutí, za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 142 000 Kč. Proti tomuto příkazu podal účastník řízení dne 23. června 2020 odpor, který byl Energetickému regulačnímu úřadu doručen dne 24. června 2020, na jehož základě došlo ke zrušení příkazu a pokračování ve správním řízení.

Dne 29. června 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se a o možnosti doložit majetkové poměry. Dne 23. července 2020 bylo Energetickému regulačnímu úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, ve kterém jmenovaný především namítal, že § 68 odst. 3 energetického zákona stanovuje omisivní povinnost, nikoliv zákaz, a tedy nedošlo k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Rovněž argumentoval tím, že správce zařízení, společnost GasNet Služby, s.r.o. (dříve GridServices, s.r.o.), se sídlem Plynárenská 499/1, Zábřovice, 602 00 Brno, IČ: 279 35 311, svévolně omezil platnost stanoviska k existenci plynárenského zařízení A v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] ze dne 27. července 2015 spolu s Orientačním záznamem plynárenského zařízení a Ověřenou přílohou žadatele (dále jen „stanovisko plynárenského zařízení A“) a platnost stanoviska k existenci plynárenského zařízení B v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním záznamem plynárenského zařízení a Ověřenou přílohou žadatele (dále jen „stanovisko plynárenského zařízení B“) na 24 měsíců ode dne jejich vydání. Současně správce zařízení svévolně omezil platnost vytyčení polohy plynárenského zařízení A v terénu ze dne 25. srpna 2017 a platnost vytyčení polohy plynárenského zařízení B v terénu ze dne 16. května 2019 na 2 měsíce. Účastník řízení k tomuto dále namítal, že v době poškození obou plynárenských zařízení sice byla tato stanoviska a vytyčení polohy plynárenského zařízení A již neplatná, poloha plynárenského zařízení A i B se však od uplynutí platnosti zmíněných stanovisek a vytyčení v terénu nezměnila. Dále uvedl, že účastník řízení jednal v souladu s podmínkami uvedenými ve stanoviskách správce zařízení a v souladu se svolením správce zařízení. Co se týče majetkových poměrů, tak k tomuto účastník řízení uvedl, že v důsledku pandemie COVID-19 došlo k jejich zhoršení.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 05659-9/2020-ERU ze dne 2. září 2020 byl účastník řízení opětovně uznán vinným ze spáchání dvou přestupků podle

§ 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterých se dopustil jednáním popsaným ve výrokové části tohoto rozhodnutí, za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 57 000 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení.

Energetický regulační úřad v napadeném rozhodnutí uvedl, že v projednávaném případě není pochyb o tom, že k poškození plynárenských zařízení A i B došlo v důsledku činnosti zaměstnanců účastníka řízení, jejichž jednání je účastníku řízení přičitatelné. Účastník řízení nepostupoval při provádění zemních prací s dostatečnou opatrností, když navíc v případě obou plynárenských zařízení prováděl zemní práce způsobem v rozporu se stanoviskem správce zařízení, tedy strojně namísto ručně.

Námitku účastníka řízení, že § 68 odst. 3 energetického zákona stanovuje omisivní povinnost, nikoliv zákaz, označil Energetický regulační úřad za nedůvodnou, jelikož toto ustanovení implicitně obsahuje zákaz činnosti v ochranném pásmu, která by poškodila plynárenské zařízení nebo omezila či ohrozila jeho provoz. K námitce, že správce zařízení nemůže omezit platnost stanovisek, Energetický regulační úřad uvedl, že takové omezení zákon nezakazuje, a naopak je v souladu s povahou chráněného veřejného zájmu, aby správce zařízení nezaručil setrvání stavu plynárenského zařízení po neomezenou dobu do budoucnosti. Námitku účastníka řízení, že uplynutí platnosti obou stanovisek správce zařízení nemělo na poškození obou plynárenských zařízení vliv, když se poloha obou plynárenských zařízení bez vědomí účastníka řízení nemohla změnit, Energetický regulační úřad částečně uznal a nepřihlížel k ní jako k přitěžující okolnosti při stanovení výše pokuty.

Energetický regulační úřad stejně jako při vydání příkazu zohlednil jako přitěžující okolnost skutečnost, že účastník řízení poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. Naopak skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení A došlo k úniku 65 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi hodnotil prvostupňový orgán jako méně závažné. Dále prvostupňový orgán zohlednil jako přitěžující okolnost skutečnost, že účastník řízení prováděl zemní práce způsobem v rozporu se stanoviskem správce zařízení. Rovněž zohlednil jako přitěžující okolnost recidivu účastníka řízení a také to, že se přestupku dopustil v souběhu s dalším přestupkem. Naopak skutečnosti, že plynárenské zařízení A nebylo uloženo v pískovém obsypu a označeno výstražnou fólií a že účastník řízení uhradil škodu, hodnotil správní orgán jako polehčující okolnosti.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05659-9/2020-ERU ze dne 2. září 2020, které mu bylo doručeno 3. září 2020, podal účastník řízení dne 17. září 2020 rozklad, který doplnil podáním ze dne 5. října 2020. Účastník řízení navrhl, aby Rada napadené rozhodnutí zrušila.

Účastník řízení v zásadě setrval na námitkách, jimiž argumentoval v rámci správního řízení vedeným prvostupňovým orgánem. Podle jeho názoru § 68 odst. 3 energetického zákona neobsahuje žádný zákaz, nýbrž omisivní povinnost, tudíž účastník řízení nemohl svým jednáním naplnit skutkovou podstatu přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, a to právě kvůli zmíněné absenci zákazu. Účastník řízení k tomuto dále uvedl,

že za žádný ze spáchaných přestupků neodpovídá, když navíc byly zákonem stanoveny důvody, aby mu správní trest nebyl uložen.

Dále účastník řízení konstatoval, že správce zařízení svévolně omezil platnost stanovisek plynárenských zařízení A i B, včetně vytyčení obou poloh plynárenských zařízení, přičemž účastník řízení k tomuto doplnil, že obě plynárenská zařízení nedoznala od vydání příslušných stanovisek a vytyčení v terénu žádných změn. Účastník řízení dále upozornil, že prvostupňový orgán při stanovení výše pokuty nikterak nezohlednil dopady pandemie COVID-19 na majetkové poměry účastníka řízení.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), přezkoumává odvolací správní orgán napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Rada po přezkoumání rozkladem napadeného rozhodnutí konstatuje, že toto rozhodnutí bylo z hlediska zjištění skutkového stavu věci v souladu s § 3 správního řádu a právního posouzení protiprávního jednání účastníka řízení vydáno v souladu s právními předpisy a nespátřuje žádný důvod pro jeho zrušení. V projednávaném případě předně není pochyb o tom, že poškození obou plynárenských zařízení způsobili zaměstnanci účastníka řízení při výkonu zaměstnání, a jejich jednání je proto účastníku řízení přičitatelné.

Podle § 68 odst. 3 energetického zákona je povinností každého zdržet se jednání v ochranném pásmu i mimo ně, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Porušení takového zákazu je pak přestupkem. Ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona nepochybně obsahuje dva zákazy, které sice nejsou explicitně formulovány v předmětné skutkové podstatě přestupku (negativně či prostřednictvím výslovného zákazu), ovšem zákaz může vyplývat z právní normy i implicitně, ať již z jejího prostého jazykového či logického výkladu, anebo z důvodů a účelů stojících za komplexem právních norem. V daném případě je jednoznačné, že z § 68 odst. 3 energetického zákona vyplývá povinnost zdržet se určitého potenciálně škodlivého jednání (ohrožovací delikt), tj. je zakázáno takto jednat, a zároveň je zakázáno, aby nastal určitý škodlivý následek (poruchový delikt). Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Protiprávní čin popsáný v § 91a odst. 1 písm. o) ve spojení s § 68 odst. 3 energetického zákona je tedy výslovně označen jako přestupek a obsahuje formální i materiální znaky přestupku. Jednáním účastníka řízení došlo v obou případech k naplnění všech znaků skutkové podstaty tohoto přestupku.

Ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona omezuje celou řadu činností, které by byly jinak byly obecně přípustné, a to právě z důvodu ochrany veřejného zájmu

spočívajícím v zajištění bezpečného a spolehlivého provozu plynárenského zařízení. Ustanovení § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona zakládá pravomoc fyzické nebo právnické osobě provozující příslušnou plynárenskou soustavu nebo přímý plynovod, těžební plynovod, plynovodní přípojku nebo zásobník plynu udělit písemný souhlas se stavební činností, umístováním staveb, neuvedených v § 68 odst. 4 písm. a) energetického zákona, zemními pracemi, zřizováním skládek, a uskladňováním materiálu v ochranném pásmu. Takový souhlas musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen. Předmětné ustanovení sice výslovně nestanovuje právo časově limitovat takový souhlas, ovšem ukládá povinnost stanovit podmínky, mezi něž může patřit právě i časové omezení platnosti. Pokud by byl takový souhlas udělen na dobu neurčitou, provozovatel zařízení by stěží mohl zajistit, aby v budoucnu nedošlo k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob. Je tedy s ohledem na chráněný zájem více než účelné, aby platnost takového souhlasu byla časově omezená.

Souhlas správce zařízení podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona však nelze zaměňovat se svolením poškozeného podle § 26 zákona o odpovědnosti za přestupky. To, že správce zařízení souhlasil s provedením zemních prací, neznamená, že souhlasil s případným poškozením plynárenských zařízení, ostatně součástí jeho stanoviska je standardně vymezení podmínek, za nichž lze činnosti v ochranném pásmu provádět. Svolení poškozeného jako okolnost vylučující protiprávnost je přípustná jen u určitých typů přestupků, ovšem nikoliv u těch, kde je společenský vztah chráněn v obecném či veřejném zájmu. V případě přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) ve spojení s § 68 odst. 3 energetického zákona dochází k zakázání a omezení určitých činností právě z důvodu ochrany veřejného zájmu, tudíž svolení poškozeného by bylo právně bezvýznamné. Správce zařízení není subjektem oprávněným ke svolení poškozeného dle § 26 zákona o odpovědnosti za přestupky. Rada tedy k námitce účastníka řízení uzavírá, že udělení souhlasu se zemními pracemi podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona není okolností vylučující protiprávnost.

K námitce účastníka řízení, aby bylo upuštěno od uložení správního trestu, neboť s přihlédnutím k okolnostem a závažnosti přestupku postačí k nápravě již samotné projednání věci, lze uvést následující. V režimu energetického zákona je sice prostor pro uplatnění institutu upuštění od potrestání, ovšem jedná se o institut svou povahou mimořádný, jenž lze použít pouze při kumulativním splnění všech podmínek uvedených v § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy že vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě. Ustanovení § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí demonstrativní výčet kritérií, které ovlivňují povahu a závažnost přestupku. Je zřejmé, že se účastník řízení dopustil dvou přestupků v souběhu, přičemž prováděl zemní práce způsobem v rozporu se stanoviskem správce plynárenského zařízení strojně, namísto ručně. Účastník řízení si nepochybně jako profesionál musel být vědom míry rizika, které při práci v ochranném pásmu zařízení z hlediska možného poškození plynovodu podstupuje. Dlužno dále uvést, že účastník řízení byl již v minulosti uznán vinným ze spáchání dvou přestupků ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu. Rada se tedy ztotožňuje s názorem prvostupňového orgánu, že povaha a závažnost přestupku

spáchaného účastníkem řízení je natolik podstatná, že neumožňuje přistoupit k upuštění od uložení správního trestu a je tak třeba pachatele přestupku potrestat.

Účastník řízení dále uvádí, že rozhodnutí Energetického regulačního úřadu je nepřezkoumatelné, a to pro rozpor v části IV, popisu skutkového stavu, kde je mj. uvedeno: *„Dle vyjádření účastníka řízení ze dne 28. května 2016 poškození způsobil strojně zaměstnanec účastníka řízení, když prováděl skryvku zeminy mimo ochranné pásmo. Lžíce stroje se ale svezla po kamenitém terénu a poškodila plynárenské zařízení A.“* s částí V.IV, a to konkrétně větou *„K tvrzení účastníka řízení, že plynárenské zařízení A bylo uloženo v obtížném kamenitém terénu, správní orgán uvádí, že tuto skutečnost na základě fotodokumentace obsažené v kontrolním spise sp.zn. 11763/2019-ERU nepovažuje za prokázanou.“* Pojem nepřezkoumatelnost není ve správním řádu blíže objasněn a jedná se spíše o pojem doktrinní. Rozhodnutí může být nepřezkoumatelné buď pro nesrozumitelnost, nebo pro nedostatek důvodů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 8 Afs 267/2017-38, v němž mj. uvedl: *„Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat“*). V souladu s ustálenou judikaturou (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 84/2015-37 a č. j. 2 Ads 58/2003-75) Rada konstatuje, že důvodem ke zrušení rozhodnutí pro jeho nepřezkoumatelnost nemohou být dílčí nedostatky odůvodnění rozhodnutí, kteréžto neutvářejí rozhodovací důvody. Prvostupňový orgán sice nezvolil zcela šťastnou formulaci předmětných částí rozhodnutí, když popis skutkového stavu vylíčil s odkazem na vyjádření účastníka řízení, ovšem jazykový rozpor předmětných částí rozhodnutí je zanedbatelný a v kontextu rozhodnutí zcela bezvýznamný. Takový vnitřní rozpor obsahu odůvodnění pak nezakládá užití institutu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodu ani srozumitelnosti.

Ačkoliv účastník řízení nenamítá okolnosti ohledně výroku o trestu, resp. kritérií ovlivňujících výši pokuty, má Rada obecně za to, že prvostupňový orgán v napadeném rozhodnutí do jisté míry směšuje kritéria vyhodnocení závažnosti spáchaného přestupku (§ 38 zákona o odpovědnosti za přestupky) s přitěžujícími a polehčujícími okolnostmi (§ 39 a § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky), přičemž některé skutečnosti, které zhodnotil jako okolnosti přitěžující, svou povahou spadají právě do kritérií ovlivňujících hodnocení závažnosti přestupkového jednání. Rada konstatuje, že ačkoliv prvostupňový orgán výše uvedená kritéria směšuje, jedná se o hlediska, která mají zásadní vliv na konkrétní výši pokuty; je však třeba náležitě posoudit váhu, jakou lze uvedeným hlediskům (okolnostem) přiznat. Prvostupňový orgán zohlednil jako přitěžující okolnost skutečnost, že účastník řízení poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. I přestože je taková formulace poněkud vágní, Rada se shoduje s názorem prvostupňového orgánu, že závažnost (jedná se tedy o kritérium závažnosti) poškození středotlakého plynovodu je obecně vyšší než závažnost poškození např. plynovodní přípojky, zejména pokud jde o následky takového poškození. To, jaké zařízení bylo poškozeno, je proto nepochybně podstatnou okolností spáchaného přestupku, ovlivňující význam a rozsah jeho následků (byť tyto účastník řízení není schopen plně ovlivnit); v projednávaném případě je tedy okolností závažnost přestupkového jednání zvyšující, nikoliv okolností přitěžující. Rada však k tomuto doplňuje, že byť prvostupňový orgán nesprávně hodnotil poškození

středotlakového plynovodu jako přitěžující okolnost namísto kritéria závažnosti, tento nemá na výši pokuty vliv.

Stran povinnosti nového vytyčení plynárenského zařízení a závěrů prvostupňového orgánu v této souvislosti učiněných lze uvést následující.

Byť lze přisvědčit názoru účastníka řízení, že nelze bez dalšího předjímat, zda od uplynutí platnosti vytyčení polohy plynárenského zařízení došlo či nedošlo ke změně jeho polohy, lze obecně s vysokou mírou jistoty předpokládat, že k takové změně nedošlo. Jinou otázkou je vyznačení poloh plynárenských zařízení pracovníky plynárenských společností v roce 2017 a 2019, kdy vyznačení zařízení v terénu barvou je obecně dočasného charakteru a ve venkovních podmínkách po určité době není viditelné. V případě poškození zařízení B došlo k vytyčení relativně bezprostředně před poškozením tohoto zařízení, přičemž poloha zařízení byla zjištěna hledačem, zde nelze předpokládat, že by vytyčení bylo chybné či nebylo viditelné. Jiná je situace ohledně poškození zařízení A, k němuž došlo cca rok a půl (a dvě zimní období) po provedení vytyčení, zde lze mít o jeho viditelnosti významné pochybnosti, ostatně v protokolu o poškození zařízení je uvedeno, že k vytyčení nedošlo, což logicky nasvědčuje tomu, že nebylo již v terénu viditelné. V tomto ohledu mělo být požádáno o provedení nového vytyčení nikoliv z důvodu omezení jeho platnosti, ale z důvodu spolehlivého určení polohy zařízení.

Výše uvedené okolnosti nic nemění na závěru, že účastník věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenských zařízení, dopustil se spáchání protiprávního následku a jednání, při kterém došlo k poškození plynárenského zařízení, je účastníku řízení přičitatelné. Jediným možným způsobem, kterým by se účastník řízení odpovědnosti za projednávaný přestupek zprostil, je tedy liberační důvod dle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Rada však akcentuje, že podmínky liberace podle uvedeného ustanovení jsou relativně přísné a vychází z výjimečnosti tohoto institutu. Liberační důvod je nadto koncipován tak, aby dopadal pouze na skutečnosti objektivního charakteru, což je zdůrazněno i dikcí „úsilí, které bylo možno požadovat“. Musí tedy jít o úsilí maximálně možné, které je subjekt objektivně schopen vynaložit. Pro zpřesnění pak § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí mimo jiné to, že odpovědnosti za přestupek se nemůže právnická osoba zprostit, jestliže neučinila nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. To, zda účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možno požadovat, musí správní orgán zkoumat podle okolností konkrétního případu, přitom předmětné úsilí musí být vynaloženo před spácháním přestupku.

V projednávaném případě je však zřejmé, že účastník řízení takové úsilí, jaké vyžaduje dikce § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, nevynaložil, neboť před zahájením předmětných zemních prací nepožádal v druhém případě o nové vytyčení plynárenského zařízení, nýbrž spoléhal minimálně na správnost předchozího. Podle názoru Rady každopádně účastník řízení nepostupoval s dostatečnou opatrností (např. nezjistil polohu a hloubku umístění zařízení kopanou sondou), když zemní práce v obou případech vykonával strojně, tj. vysoce invazivním způsobem, a v obou případech tak došlo k poškození zařízení. Pokud by účastník řízení veškeré zemní práce prováděl podle podmínek stanovených ve stanovisku správce plynárenského zařízení, mohl (nikoliv nutně musel) jeho poškození předejít. Prvostupňový orgán zohlednil neplatnost stanovisek A i B a vytyčení polohy plynárenského

zařízení A pouze při hodnocení odpovědnosti za přestupek, ovšem nikoliv jako přitěžující okolnost při stanovení výše pokuty.

Účastník řízení dále argumentoval nedostatkem spočívajícím v chybějícím označení plynárenských zařízení výstražnou fólií a obsypání pískem. Správní orgán tuto skutečnost vyhodnotil jako polehčující okolnost při ukládání výše trestu, nicméně ji nelze považovat za liberační důvod. Zákon neukládá povinnost vyznačovat plynárenská zařízení výstražnou fólií, ale naopak ukládá povinnost osobám, které chtějí v ochranném pásmu provádět zemní práce, nepoškodit plynárenská zařízení. Je pravda, že z pravidel charakteru technických norem vyplývají určité standardy ohledně konkrétních zařízení či jejich provedení, ale tato opatření nepředstavují obecně závazná právní pravidla a nevyplývá z nich možnost postupovat v ochranném pásmu v rozporu s režimem zvláštní právní úpravy, mj. postupovat bez dodržování stanovených pravidel a podmínek daných provozovatelem energetického zařízení.

Co se týče výše pokuty, argumentuje-li účastník řízení tím, že prvostupňový orgán při jejím stanovení zcela nezohlednil objektivně existující dopady omezujících opatření v souvislosti s výskytem onemocnění COVID-19, měl je doložit. Prvostupňový orgán účastníka řízení vyzval k doložení majetkových poměrů, a tedy účastník řízení měl možnost případné dopady pandemie na jeho majetkové poměry prokázat. Lze sice přisvědčit účastníkovi řízení, že s ohledem na omezující nařízení mohou být jeho hospodářské výsledky za rok 2020 nižší, než ze kterých vycházel prvostupňový orgán při stanovení pokuty, ovšem při určení výše pokuty zohlednil prvostupňový orgán všechna zákonem stanovená kritéria, samotná výše pokuty je pak v zákonné výši a není likvidační. K tomuto účastník řízení dále namítá, že negativní dopad na majetkové poměry ve stavebnictví v důsledku pandemie COVID-19 je obecně známou skutečností, kterou není třeba dokazovat. Rada akcentuje, že notorieta, tedy obecně známou skutečností, kterouž lze založit rozhodnutí i bez dokazování, jsou objektivizované, do jisté míry nesporné skutečnosti, rozhodně jimi však není potenciální dopad do majetkových poměrů jednotlivců. Při stanovení výše pokuty je třeba majetkové poměry individuálně posuzovat, a nejsou-li tyto údaje doloženy přímo účastníkem řízení či nevyplývají-li přímo z dalších veřejně dostupných údajů, je prvostupňový orgán povinen provést odhad těchto poměrů. Uchýlil-li by se prvostupňový orgán k nijak nepodloženému zohlednění a generalizování dopadů do majetkových poměrů účastníka řízení, došlo by ze strany prvostupňového orgánu k procesnímu aktivismu a nepřijatelnému užití notoriety. K samotné výši uložené pokuty tedy Rada sděluje, že nedošlo k chybnému uplatnění diskreční pravomoci prvostupňovým orgánem, výše pokuty není nepřiměřeně vysoká, přičemž prvostupňový orgán se při jejím stanovení neodchýlil od rozhodovací praxe úřadu. Námitku účastníka řízení o souvislosti mezi uloženou pokutou za spáchaný přestupek a avizovanou podporou podnikatelů orgány moci výkonné z důvodu pandemie COVID-19 shledává Rada jako bezpředmětnou a účelovou. Existenci programů na podporu podnikání nelze zaměřovat se sankčním správním řízením. Pod likvidačností sankce je třeba vnímat stav, kdy by uložení pokuty způsobilo společnosti nedostatek finančních prostředků k jejímu fungování. Pokud podle zveřejněné účetní závěrky za rok 2019 měl účastník řízení vlastní kapitál v hodnotě cca [REDAKCE] a kladný výsledek hospodaření v řádu desítek milionů Kč, nelze ani uvažovat o tom, že by se v daném případě jednalo o uložení likvidační pokuty.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako nadřízený správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo z hlediska zjištění a právního posouzení protiprávního jednání účastníka řízení vydáno v souladu s právními předpisy a nespátřuje žádný důvod pro jeho zrušení. S ohledem na tyto skutečnosti Rada podaný rozklad zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v.r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Outulný VHS spol. s r.o., prostřednictvím JUDr. Ing. Martina Flory, Dr.